kuuleminen@tem.fi

Lähettäjä: hilkka lipponen [hilkkalipponen@
Lähetetty: 14. kesäkuuta 2009 3:21
Vastaanottaja: kuuleminen@tem.fi
Aihe: Fennovoiman ydinvoimalahanke Karsikossa

TEM
15. 06. 2008
49/815/2009

Lähettäjä: Hilkka Lipponen
Lähetetty: 14.6.2009
Vastaanottaja: kuuleminen@tem.fi
Aihe: Fennovoiman ydinvoimalahanke Simon Karsikossa Diaarin:o 49/815/2009

Ydinvoimalalupa alueelle, jossa 5 km:n suojavyöhykkeellä asuu yli 3000 ihmistä, on mielestäni epätodennäköinen, sanoohan STUK:n ohje (Stuklex YVL 1/10), että suojavyöhykkeellä saa asua vakituisesti enintään 200 henkeä. Koska kuitenkin Fennovoima on hakenut lupaa rakentaa ydinvoimala Karsikkoon, haluan tuoda esiin seuraavat asiat alueen väestöstä ja sen turvallisuusriskeistä:

1. Suunnitellun ydinvoimalan suojavyöhykkeellä asui 31.1.2009 3247 ihmistä, joista 852 Simon ja 2395 Kemin puolella.
(http://retkikartta.fi/
http://www.vaestorekisterikeskus.fi/vrk/tilastot/vaalit/aanestysalueet/aanestysalueet_090131/751_asukkaat_aanalue.htm
) Fennovoiman YVA-hakemuksessa ja PAP-hakemuksessa väitetty 1250 asukasmäärä pohjautuu väärin piirrettyyn karttaan, jossa suojavyöhykkeen säde jää n. 4 km:n pituiseksi ja josta Kemin Hepolan ja Rytikarin kaupunginosat on lovettu niinikään virheellisesti kokonaan pois. Esitin asian joulukuussa 2008 Kemi-Tornio-alueen ydinvoimamaakuntakaavamielipiteessäni, ja Säteilyturvakeskus kommentoi sitä seuraavasti:
Suojavyöhyke rajataan maakuntakaavaan siten, että se pitää sisällään 5 km säteisen ympyrän lisäksi Hepolan ja Maksniemen taajamat.
(http://www.lapinliitto.fi/paatoksenteko/lh06042009/Liite%201B%20K-Tornio%20ydinvoimakaavan%20laus.%20ja%20vastineet.pdf)

2. STUK:n ohje suojavyöhykkeen asukasmäärästä on laadittu mahdollisen ydinvoimalaonnettomuuden varalta. Karsikkoon suunnitellun ydinvoimalan suojavyöhykkeeltä yli 3000 asukkaan evakuointi riittävän nopeasti tuskin onnistuu edes paperilla saati käytännössä, koska tie- ja katuverkosto on mutkikas ja asutus monin paikoin hankalan matkan takana. Näin ollen Karsikossa toimiva ydinvoimala vääjäämättä vaarantaisi vähintään satojen suojavyöhykkeellä asuvien ihmisten hengen ydinvoimalaonnettomuuden sattuessa.

3. Useissa ulkomailla tehdyissä tutkimuksissa, mm. Saksan Säteilyturvakeskuksen vv. 1980-2003 Mainzin yliopistolla teettämässä tutkimuksessa suojavyöhykkeellä asuvien alle 5-vuotiaiden lasten leukemiatapauksia todettiin 37, kun sen tilastollisesti olisi pitänyt olla 17 kpl. (Alfred Körblein: Childhood cancer near German nuclear power plants – 2007) Yhdysvaltalainen tutkimus tuki e.m. tutkimusta ja vahvisti myös epäilyjä lasten leukemiatapausten yhteydestä toimiviin ydinreaktoreihin.
(http://www.radiation.org/reading/pubs/ecc_948.pdf
). Suomen STUK:n tuore tutkimus ei voi kiistellä näiden tutkimusten kanssa, koska se on tehty väestöstä, joka asuu 20 km:n säteellä ydinvoimaloista ja näillä alueilla 5 km:n säteellä asuu Suomessa vain n. 100 ihmistä.

4. Karsikkoon suunnitellun ydinvoimalan 20 km:n varautumisalueella asuu n. 30000 ihmistä. Alueella on mm. kolme sairaalaa ja useita kouluja ja päiväkoteja sekä Enson, Metsä-Botnian ja Outokummun tehtaat. Pikatie pohjois-eteläsuunnassa kulkisi suojavyöhykkeen läpi, eikä korvaavaa reittiä ole, jos tämä tie onnettomuuden sattuessa ruuhkautuu. Myös alueen ainut rautatie kulkisi suojavyöhykkeen läpi.
Sama ongelma koskee Kemi-Tornion lentokentän lentoliikennettä.

Ydinvoimalan vaikutuksesta alueen luontoon ja elinkeinoelämään haluan tuoda esiin seuraavat ongelmat:

1. Perämeri on matala ja vähävetinen. Siksi ydinvoimalan lauhdevesien lämmittävä

vaikutus ulottuisi huomattavasti laajemmalle kuin esim.
Olkiluodon ja Loviisan voimaloiden edustoilla. E.m. ydinvoimaloiden lauhdevesien aiheuttama sinileväkasvu on runsasta vielä kymmenen kilometrin päässä voimaloista ja myös syvemmissä vesikerroksissa (mm.
www.ymparisto.fi, leväkatsaukset).

2. Veitsiluodon tehtaat ovat ennen nykyisiä lakeja vuosikymmenten ajan päästäneet mereen myrkyllisiä, nykyisin kiellettyjä aineita, jotka ovat tod.näk. kerrostuneet pohjaan. Myös alueen sahateollisuus on antanut pohjasedimenttiin oman lisänsä. Lauhdevesiputkien aiheuttama virtaus sekoittaisi pohjasedimenttiä ylempiin kerroksiin ja meren mataluudesta johtuen jopa pintavesiin.

3. Vaelluskalojen, myös Simojokeen matkaavien lohien, tiedetään parveilevan Karsikon edustalla ennen nousua kutujokeen. Lauhdevettä imevä välppä vetää Fennovoiman omankin laskelman mukaan n. 20 tn kalaa vuodessa, joidenkin tietojen mukaan jopa enemmän. (http://www.loviisansanomat.net/lue.php?id=1440) Koska vaelluskalojen reitti pohjoisiin jokiin kulkee juuri Karsikon vesien kautta, ydinvoimala alueella romahduttaisi ainakin arvokalakannan Simojoen, Kemijoen, Tornionjoen ja Pohjois-Ruotsin jokien vesistöissä sekä Perämeressä. Näin tiedetään käyneen ainakin Suomenlahdessa ja sen joissa. (http://herkkuja.blogspot.com/2009/01/made-made-in-finland.html).
Alueen kunnille ja koko Lapille vaelluskala on erityisen tärkeä mm.
matkailun vetonaulana.

4. Ydinvoimalan lauhdevedet pitäisivät matalavetistä Perämerta sulana tod.näk. laajemmalti kuin ne pitävät Loviisan ja Olkiluodon edustojen vesiä. Sulaa ympäröivä jää olisi vaarallista liikkua, ja vaarallisen alueen arviointi olisi vaikeaa. Perämeren jäällä liikutaan talvisin erittäin paljon suksin, jalan ja moottorikelkoin, ja talviurheilu ja retkeily Perämeren jäällä ja saaristossa ovat niinikään yksi alueen matkailun vetonauloista.

5. Ydinvoimala vaikuttaisi jo pelkällä läsnäolollaan Simon, sen lähikuntien ja koko Lapin elintarviketuotantoon tuhoisasti.
Ydinvoimala Perämeren pohjukassa, Lapin portilla tuhoaisi paitsi kalastuksen ja matkailun myös poronhoidon ja maatalouden, varsinkin luomuruoan tuotannon, koska ydinvoimala ei sovi kalastus-, matkailu-, poronhoito-, maatalous- ja luomuruokaimagoon.

6. Huomioon ottaen e.m. muuta elinkeinoelämää haittaavat vaikutukset ydinvoimalan työllistävä vaikutus ei jäisi plussan puolelle.

Lisäksi muistutan, ettei Fennovoima ole kyennyt osoittamaan korkea-aktiiviselle ydinjätteelleen loppusijoituspaikkaa, mistä seuraisi korkea-aktiivisen jätteen säilytys ydinvoimalapaikkakunnalla epämääräisen ajan. Jos taas Fennovoima saa oikeuden Posivan käyttöön tai oikeuden rakentaa oma loppusijoituspaikka Suomeen, on olemassa vaara, että Fennovoiman saksalainen emoyhtiö E.ON. tulee vaatimaan myös muualla Euroopassa tuotetun korkea-aktiivisen jätteen sijoitusoikeutta Suomen kallioperään. E.ON:n tiedetään jo v. 2005 mainostaneen Saksassa Suomea mahdollisena loppusijoituspaikkana.
Suomen ydinturvalaki vastaan EU:n tavaran vapaan liikkumisen laki Suomi jäisi todennäköisesti altavastaajaksi, varsinkin kun kyseessä olisi muiden EU-maiden yhteinen etu.

Yhteenvetona totean, ettei Simon Karsikko ole sopiva ydinvoimalarakentamiseen. Edelliseen kappaleeseen viitaten totean myös, ettei Fennovoimalle tulisi myöntää ydinvoimalalupaa lainkaan.
Viitaten Meri-Lapin ydinverkoston PAP-lausuntoon sen yhtenä allekirjoittajana lisään vielä, tässä lausunnossani yksityiskohtaisest perustelematta, ettei ydinvoiman lisärakentamiseen ole edes tarvetta.

Kemissä 14.6.2009

Hilkka Lipponen
Juntonkatu 4 B 16
94100 Kemi
p. 0400583176